

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО
София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100,
факс: 02 9359 101
е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

Сравнителен анализ на обучението в школите за магистрати

Белгия

Естония

Ирландия

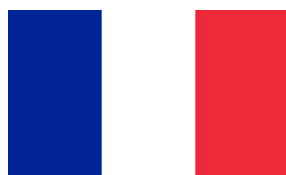
Испания

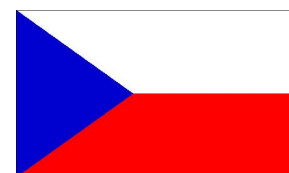
Италия

Португалия

Франция

Чехия

Швеция

Дирекция
„Начално и въвеждащо обучение“
2019 г.

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО
София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100,
факс: 02 9359 101
е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

Съдържание:

Белгия - 1 - 8 страница

Естония - 9– 15 страница

Ирландия– 16 - 20 страница

Испания– 21 - 28 страница

Италия - 29- 36 страница

Португалия –37 –45 страница

Франция– 46 –54 страница

Чехия –55 –61 страница

Швеция– 62-68 страница

Б Е Л Г И Я

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Белгийски институт за съдебно обучение (IGO-IFJ). IGO-IFJ е в системата на изпълнителната власт към Министерство на правосъдието; Независим от министъра на правосъдието, от Върховния съвет на правосъдието, от колегията на съдиите и от колегията на прокурорите

**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Управителен съвет. Програмен съвет. Директор и заместник директори. Отговаря за задължителното, текущото и международно обучение.

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Самостоятелно юридическо лице. Самостоятелен бюджет

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,
електронна , смесена/**

Срокът на обучението е **2 години**, разпределен в следните етапи:

- **11 месеца** работят в офис на прокурор, с действащ прокурор. Успоредно с това през тези 11 месеца с тях работи и наставник, на който се заплаща допълнително възнаграждение. Първите 6 месеца от тези 11 месеца изготвят актове, но нямат право да ги подписват.

Б Е Л Г И Я

**Продължителност,
срок на обучението.**

**Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

След тези 6 месеца, на базата на положителна оценка на наставника, могат да подписват изготвените актове, заедно с наставника;

- **3 месеца** външен стаж- това е стаж в различни институции извън органите на съдебната власт – Полиция обучението, Външно министерство, Данъчни служби , Банки- целта е да се запознаят с практиката на функциите и компетентностите им;

- **10 месеца** стаж в съда – за този период всеки от обучаемите може предварително да заяви , да иска специализация и в кой съд ;

- **Успоредно** и по време на горното практическо обучение в сградата на IGO-IFJ се провежда и семинарно обучение за период от **60 работни дни**. Започва с едноседмичен семинар. Останалото време е разпределено в семинарни обучения, с продължителност от 1 до 5 работни дни по конкретни теми и специализации- напр. Доказателства и доказване в наказателното производство; Доказателства и доказване в гражданското съдопроизводство; Тази част от обучението е сходна на текущото обучение, което НИП провежда.

- Задължителното обучение е по една и съща програма за съдии и прокурори.

Присъствена, електронна и смесена форма на обучение.

**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се провеждат финални изпити. Обучаемите са окончателно гласувани и обучението не е в зависимост от провеждането на финални изпити и окончателно гласуване.

Б Е Л Г И Я

Програми на обучението. Съдържание и приемане

Комисия в състав от 5-ма членове: Директор на IGO-IFJ - Председател; по 1 съдия и прокурор –представители от апелативните звена и 2-ма експерти в областта на образованието, трудовата педагогика и психология приема:

1. Програмата на обучение през 60-те работни дни, която посочва темите, тяхната продължителност и кой магистрат ще ги презентира;
2. Одобрява програмата за външните стажове;
3. Приема направените оценки на курсистите от наставниците им.

Програмите биват:

Общи програми- основни права, конституционно право; етика и деонтология; съдебна организация; информационни и комуникационни технологии; чужди езици и др.;

Специализирани програми – европейско и международно право; криминалистика и криминология; екологично право; устройство на територията;

Професионални програми –гражданско право и граждански процес; наказателно право и наказателен процес;административно материално и процесуално право; данъчно материално и процесуално право и др.

Б Е Л Г И Я

Преподаватели. Статут. Критерии за избор

Обучават се предимно от съдии и прокурори с тясната специализация и професионална експертизи. Изборът на преподаватели се извършва от регламентирана комисия. 800 магистрати са включени в списък на преподаватели. Всеки от тях се заявява да преподава по определена тема и съответно предлага кратко резюме. Обичайно по всяка тема има по 3-4 заявления от магистрати, измежду които комисията определя един.

Оценяване на преподавателите

Преподавателите не се оценяват изрично, за да бъдат ангажирани за следващи периоди на обучение. Всеки обучаем извършва оценка на всяко обучение по критериите-логистика, превод, начин на представяне на темите. Не се прави оценка дали качествено е презентирана темата, не се прави оценка на място дали, това което е презентирано се прилага.

Б Е Л Г И Я

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Белгия, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Еднакви функции• Сходна структура по отношение на органи на управление, представителство и помощни консултативни органи• Самостоятелни юридически лица	<ul style="list-style-type: none">• България - НИП е в системата на съдебната власт;• Белгия - IGO-IFJ е в изпълнителната власт към Министерство на правосъдието;• България – взаимодействие и зависимост от решенията на Пленум и Съдийска и Прокурорска колегии на ВСС;• Белгия – взаимодействие с Висшия им съдебен съвет съществува, но зависимостите са по-малко, поради това че техните обучаеми са окончателно гласувани и обучението не е в зависимост от провеждането на финални изпити и окончателно гласуване. Бюджетът е отделен и самостоятелен;• България – бюджета е самостоятелен, част от бюджета на съдебната власт• Белгия - бюджета е отделен и самостоятелен

Б Е Л Г И Я

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none"> Има задължителен характер; В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори; Еднакви форми на обучение-присъствена, електронна, дистанционна; 	<ul style="list-style-type: none"> България – кандидатите за младши съдии, младши прокурори, младши следователи се обучават по различни и отделни учебни програми; Белгия – учебната програма е една и съща и за съдии и за прокурори; България – обучението е ориентирано към съответните конкретни функции-съдийска, прокурорска, следователска; Белгия – е общо за всички функции . Няма специализации. България – срок на обучението 9 месеца; Белгия -срок на обучението 2 години;

III Изпит при завършване на обучението.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none"> България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити. Белгия - изпити не се провеждат. Като методи за оценка на обучението са приети: Самооценката на курсистите. Самооценката се прави след първите 3 месеца на обучението; Оценките на наставниците.

Б Е Л Г И Я

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Близки по тематично съдържание програми, отчитащи спецификите на националното законодателство.	<ul style="list-style-type: none">• По различните видове програми се обучават и съдиите и прокурорите. Т.е. учебните програми са общи и за двете целеви групи обучаеми.• В България учебните програми се одобряват от Управителния съвет на Националния институт на правосъдието, след съгласуване с пленума на Висшия съдебен съвет.• В Белгия комисия в състав от 5-ма членове: Директор на IGO-IFJ- Председател; по 1 съдия и прокурор – представители от апелативните звена и 2-ма експерти в областта на образованието, трудовата педагогика и психология приема:• Програмата на обучение през 60-те работни дни, която посочва темите, тяхната продължителност и кой магистрат ще ги презентира;• Одобрява програмата за външните стажове;• Приема направените оценки на курсистите от наставниците им.

Б Е Л Г И Я

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none"> • Обучението се осъществява преимуществено от магистрати. • Залага се и се търси тясната специализация и професионална експертизи. 	<ul style="list-style-type: none"> • България Началното задължително обучение се осъществява основно от постоянни преподаватели и от временни преподаватели; • Белгия Обучението се осъществява от магистрати, което по статут са почти тъждествени с временните преподаватели в НИП; • Белгия Преподавателите не се оценяват изрично и конкретно, за да бъдат ангажирани за следващи периоди на обучение. Всеки обучаем извършва оценка на всяко обучение по критериите-логистика, превод, начин на представяне на темите. Не се прави оценка дали качествено е презентирана темата, не се прави оценка на място дали, това което е презентирано се прилага. • Изборът на преподаватели се извършва от комисията, описана по-горе. 800 магистрати са включени в списък на преподаватели. Всеки от тях се заявява да преподава по определена тема и съответно предлага кратко резюме. Обичайно по всяка тема има по 3-4 заявления от магистрати, измежду които комисията определя един.

ЕСТОНИЯ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Дирекция "Правна информация и съдебно обучение"
към Върховния съд

**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Ръководи се от директор, който е част от администрацията на Върховния съд и се назначава от неговия председател. Дирекцията организира съдебното обучение и съдейства на Програмния съвет.

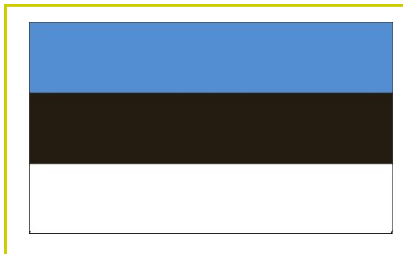
Оценява нуждите от съдебно обучение, изготвя стратегии за него и за учебните програми, които впоследствие прилага.

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Върховният съд въз основа на Закона за държавния бюджет

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,**

Новоназначените съдии трябва да преминат програма за начално обучение в рамките на три години. Основно това са присъствени занятия, тъй като в останалото време те работят на местата, където са назначени.

ЕСТОНИЯ

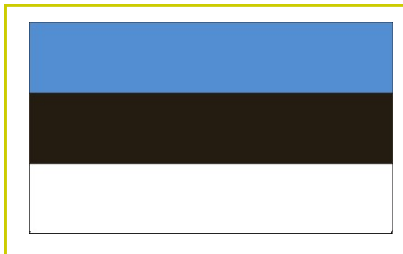
**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се полага изпит при завършването на учебната програма за начално обучение

**Програми на
обучението.
Съдържание и
приемане**

Курсове по провеждане на съдебни заседания, съдебна етика, изготвяне на съдебни решения, управление на времето и стреса, медиация, умения за общуване и други.

Програмата се изготвя от съдебен Програмен съвет, съставен основно от съдии, но също така и представители на Университета в Тарту, Висшия адвокатски съвет, Главната прокуратура и Министерството на правосъдието.

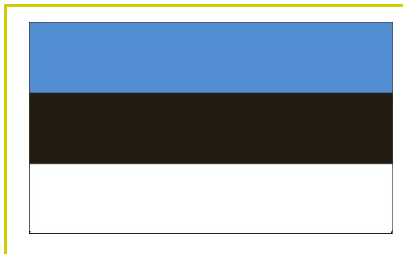
ЕСТОНИЯ

**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Преподавателите се наемат въз основа на професионалната им репутация. Няма формалности при назначаването. Дирекцията преценява кои са най-добри и се сключва договори с тях директно

**Оценяване на
преподавателите**

Не, преподавателите не се оценяват по никакъв начин

ЕСТОНИЯ

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Естония, според :

**I Орган, институция отговаряща за обучението.
Състав и правомощия. Финансиране.**

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">• Националният институт на правосъдието е самостоятелно юридическо лице.• Съдебното обучение в Естония се осъществява от дирекция “Правна информация и съдебно обучение” към Върховния съд , която е част от неговата администрация.• Бюджетът на НИП е в бюджета на съдебната власт;• В бюджета на Върховния съд.

ЕСТОНИЯ

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Има задължителен характер.В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори.	<ul style="list-style-type: none">България – срокът на обучението е 9 месеца.Естония - срокът на обучението е 3 /три/ години , организирани в програми на присъствени занятия и работа по местоназначение.България - присъствена, електронна, дистанционна форма на обучение.

III Изпит при завършване на обучението.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити.Естония – не се полагат изпити.

ЕСТОНИЯ

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="805 607 1461 768">• Програмите на НИП се приемат от Управителния му , след съгласуване с пленум на Висшия съдебен съвет.<li data-bbox="805 846 1461 1335">• Програмите за обучение във Естония се изготвят от съдебен програмен съвет, със състав преимуществено от съдии, преподаватели по право, представители на прокуратурата, адвокатурата и Министерството на правосъдието; В програмите е отделено място на управлението на времето и стреса, медиация , умения за общуване и др.

ЕСТОНИЯ

У Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Обучават основно съдии и прокурори.• В критериите по избор- висока професионална репутация.	<ul style="list-style-type: none">• Постоянните преподаватели в НИП се командироваат от съответната колегия на Висшия съдебен съвет , по предложение на Управителния съвет.• Дирекцията „Правно обслужване и съдебно обучение” по нейна преценка избира преподавателите и директно сключва договори с тях.• В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирането на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели.• В Естония – преподавателите не се оценяват.

И Р Л А Н Д И Я

Орган, институция, отговаряща за обучението

Няма такава за съдии, защото в Ирландия съдия се става само след стаж като адвокат или юрисконсулт.

Там обучението се провежда в Правната школа към Висшия адвокатски съвет и Правното общество, което е съсловната организация на юрисконсултите

Състав на органа. Основни негови правономощия и компетентности

Начело на правната школа стои изпълнителен директор (ковчежник), директор (регистратор), декан, библиотекар и 4 координатора - 2 за наказателната практика и по един за кандидатите-неюрести и за галско право, определени от Висшия адвокатски съвет.

Правното общество се ръководи от управителен съвет, в който влизат 31 избрани на общи избори обикновени членове с двугодишен личен мандат и 1/2 се подменят всяка година; 4 провинциални делегати с двугодишен мандат и 13 извънредни членове с едногодишен мандат, които са представители на 3 други съсловни организации в състав 5+5+3

Финансиране действието на органа и на обучението

Съсловните организации и обучаемите, като могат да кандидатстват и да получат стипендии по различни грантове.

И Р Л А Н Д И Я

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

Характерно за Ирландия е, че адвокат и юрисконсулт може да се стане и от неюристи. За тях има отделни предварителни обучителни програми, след които се вливат в програмите на завършилите право.

За Правната школа това е двугодишен курс по правни науки, след което се провежда входящ изпит.

След това се провежда или едногодишен присъствен интензивен курс или двугодишен смесен модул.

Накрая се кандидатства за адвокатска правоспособност и след постигането ѝ се изкарва едногодишен стаж в Правната библиотека към Висшия адвокатски съвет под надзора на адвокат.

В Правното общество се следва подобен подход - предварителен общообразователен и езиков изпит, входящ изпит с 8 теми, сключване на договор с юрисконсулт-наставник, 6-месечен присъствен курс, последван от 24-месечна практика и се завършва с тримесечен финален присъствен курс.

И Р Л А Н Д И Я

Изпит при завършване на обучението

Не, трябва да се завършат степените на обучение и текущите изпитвания успешно, като накрая съответния наставник трябва да положи клетва, че кандидатът е подходяща личност за професията. След това може да се стане съдия на районно или окръжно ниво след 10-годишна адвокатска практика. Назначават се от президента на Ирландия по предложение на правителството. От 1995 има Консултативен съвет по съдебните назначения, чийто предложения не са обвързващи правителството. В него влиза главния съдия, главния прокурор, три лица, посочени от министъра на правосъдието, един адвокат, един юрисконсулт и трима председатели на съдилища.

Програми на обучението. Съдържание и приемане

Учебната програма покрива всички сфери на изискванията на професията на адвокат и юрисконсулт по англосаксонско право, като не се прави строга разлика между юридическите и житейските умения, като силно се набляга на практическото измерение на обученията - граждански и наказателен процес със съответната съдебна практика, практически умения - алтернативно разрешаване на споровете, писане на правно становище, правно проучване, етика и професионална отговорност, участие в симулирани и реални процеси. Особеност е, че се прилага кредитната система и обучаемите имат богат избор от предмети.

И Р Л А Н Д И Я

**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Преподавателите са практикуващи юристи и адвокати, като при вторите могат да се включат и съдии, тъй като те са част и целева група на Правната школа.

Определят се от съответните обучителни институции според нуждите и репутацията на експертите.

**Оценяване на
преподавателите**

Не, преподавателите не се оценяват по никакъв начин, макар и понякога да се попълват анонимни анкети от участниците без пряка връзка с правоотношенията на школите с преподавателите.

И Р Л А Н Д И Я

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Ирландия, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">• Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и в Ирландия, според заложените критерии на анализа е неподходящо, тъй като нормативната уредба и условия за избор на магистрати са съществено различни.• В Ирландия няма школа за първоначално съдебно обучение. Съгласно нормативната й уредба, за съдия може да бъде избрано лице, което има стаж като адвокат или юрисконсулт. Затова обучението се провежда от Правната школа към Висшия адвокатски съвет и Правното общество –сърловна организация на юрисконсултите.

ИСПАНИЯ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Съдебната школа на Испания - автономна институция под надзора на Генералния съвет на съдебната власт

**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Управителен съвет, директор и служители, разпределени в дирекции за начално обучение, текущо обучение и правни изследвания. Първите две се назначават от Генералния съвет на съдебната власт. Отговаря за подбора и обучението на младшите съдии, текущото обучение на магистрати, сътрудничи с други испански и международни институции в областта на съдебното обучение, предлага специализирано обучение по правото и езиците на автономните области.

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Генералният съвет на съдебната власт финансира школата със средства от своя бюджет, предоставен ѝ от Закона за държавния бюджет.

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,**

Не повече от две години в три фази

1. Теоретично-практическа в Школата в рамките на 9-11 месеца-лекции, симулирани процеси, дискутиране на

ИСПАНИЯ

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

казуси, презентации от кандидатите;

2. Стаж в съд в рамките на 4-7 месеца - поддържат дейността на съдиите без да правораздават - обсъждания, събиране на информация, подготовка на решения под ръководството на наставници;

3. Заместник на съдия в рамките на 4 месеца - заема мястото по заместване като пълноценен магистрат под надзора на председателя на местния Висш съд.

Всичките тези дейности са присъствени и се провеждат последователно.

**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се провеждат изпити при завършването, а се провежда постоянна оценка и атестация на младшите съдии от страна на обучителите и наставниците на всеки четири месеца. След първите две фази се поставя оценка, която се ползва в по-натъгъшното кариерно развитие на магистратите. Това текущо оценяване се организира от Школата

ИСПАНИЯ

**Програми на обучението.
Съдържание и приемане**

Два вида курсове.

Задължителни - (граждански права, гражданско материално и процесуално право, наказателно материално и процесуално право, право на Европейския съюз, Криминалистика)

Избираеми (трудова, административно, семейно и търговско право).

Директорът на дирекция "Начално обучение" изготвя проектопрограмата с помощта на Програмния съвет. След това се прави заседание с Педагогическата комисия по началното обучение за допълнения и изменения, като завършения проект се предоставя за одобрение на Управителния съвет.

Ако той одобри тази програма, тя се изпраща в Генералния съвет на съдебната власт за окончателно одобрение.

ИСПАНИЯ

**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Преподавателите могат да са съдии, прокурори, държавни съветници и служители с юридическо образование. Наемат се за постоянно от Школата за 2 години, като договърът не може да бъде удължаван повече от 10 години. Обявява се публичен конкурс, търсейки се определен професионален профил. Подава се автобиография, провежда се интервю и след одобрение от Генералния съвет на съдебната власт се назначава в Школата

**Оценяване на
преподавателите**

Да, преподавателите се оценяват от кандидатите за младши съдии. Заедно с тези оценки се провежда и годишна атестация от директора на Школата, което е решаващо за продължаването на договора за назначаване

ИСПАНИЯ

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Испания, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Еднакви функции .• Сходна структура по отношение на органи на управление, представителство и помощни консултативни органи.• Самостоятелни юридически лица.• Отговарят както за задължителното първоначално обучение, така и за текущото и международното обучение на магистратите.• Органите на съдебно обучение са в системата на съдебната власт.	<ul style="list-style-type: none">• Бюджетът на НИП е в бюджета на съдебната власт.• Генералният съвет на съдебната власт финансира Съдебната школа на Испания със средства от своя бюджет, предоставен ѝ от Закона за държавния бюджет.

ИСПАНИЯ

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Има задължителен характер.В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори.	<ul style="list-style-type: none">България – срокът на обучението е 9 месеца.Испания -срокът на обучението е не повече от 2/две/ години ,разпределен в три фази- 1. 9-11 месеца –теоретико - практическа;2.4-7 месеца -стаж в съд, без да правораздават; 3. 4-месеца работи като самостоятелен магистрат под надзора на председателя на съответния горестоящ съд.Обучението се провежда в последователност на фазите.България присъствена, електронна, дистанционна форма на обучение; Испания в трите фази на обучение формата е само присъствена .

III Изпит при завършване на обучението.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити.В Испания изпити не се провеждат при завършването. Възприето е да се провежда постоянната оценка и атестация на младшите магистрати от страна на обучителите и наставниците на всеки четири месеца в първите две фази от обучението. Поставената оценка се ползва в понататъчното кариерно развитие на магистратите. Самото оценяване се организира от Съдебната школа на Испания.

ИСПАНИЯ

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Близки по тематично съдържание програми, отчитащи спецификите на националното законодателство.• Учебните програми се съгласуват и одобряват от едни и същи органи-Управителен съвет и съдебен съвет.	<ul style="list-style-type: none">• В програмата за обучение в Испания съществуват задължителни дисциплини – като гражданско право и процес, наказателно право и процес, и избираеми дисциплини- като трудово, административно, семейно, търговско и др.• В учебните програми на НИП не са предвидено избираеми дисциплини. Посочените като избираеми дисциплини в определен обем от теми са включени за всички групи обучаеми като задължителни.

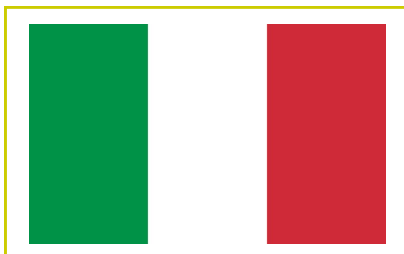

ИСПАНИЯ

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Обучават основно съдии и прокурори.• Преподавателите имат статут на командировани магистрати в съответните школи за съдебно обучение.• В критериите по избор- залага се и се търси тясната специализация и професионална експертизи и високи нравствени стандарти на поведение.• Окончателния избор на преподаватели се осъществява от съответните висши съвети;	<ul style="list-style-type: none">• По отношение на срока на командироване на магистратите като преподаватели.• България – за срок до една година, като срока на командироване може да бъде удължават всяка година, с максимален срок до 5/пет/ години .• Испания - за срок от 2 /две /години, който срок може да бъде удължаван не повече от 10/десет/ години .• В България – избора на постоянни преподаватели се извършва от комисия ,назначена от Директора на Националния институт на правосъдието .• В Испания – чрез публичен конкурс ,търсейки се определен професионален профил.• В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирането на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели.• В Испания – преподавателите се оценяват от кандидатите за младши магистрати , или от обучаемите. Заедно с тези оценки се провежда и годишна атестация от директора на Школата, която атестация е от съществено за продължаването на срока на командироването.

ИТАЛИЯ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

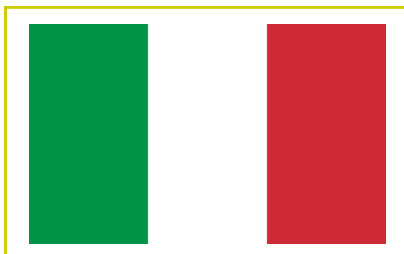
Висша школа на магистратурата - автономна институция под надзора на Висшия съвет на магистратурата

**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Управителен съвет, председател и генерален секретар ръководят Школата, която се занимава с началното обучение на магистрати, текущото обучение на съдии, прокурори и по изключение представители на други правни професии, обучението на обучители и регионалните обучение в рамките на указанията на Висшия съвет на магистратурата. Съветът назначава 6 магистрати и 1 професор по право, а министърът на правосъдието - 1 магистрат, 2 адвокати и 2 професори по право за членове на Управителния съвет (общо 12 членове)

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Министърът на правосъдието определя седалището на Школата и нейния бюджет след консултация с министъра на финансите и икономиката.

ИТАЛИЯ

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

Между 12 и 18 месеца в 2 фази -

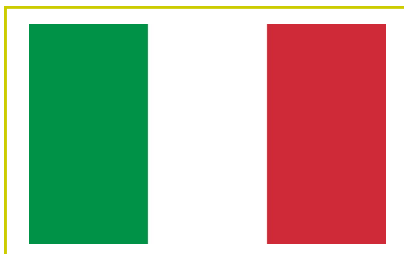
Теоретична в Школата в рамките на 8 месеца - лекции, симулирани процеси, дискутиране на казуси.

След това се провежда едногодишен стаж в различни магистратури (не повече от месец на едно място). И двете форми са присъствени.

**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се провеждат изпити при завършването, а се провежда постоянна оценка на младшите магистрати от страна на обучителите и наставниците.

Накрая се извършва окончателна атестация от Висшия съвет на магистратурата.

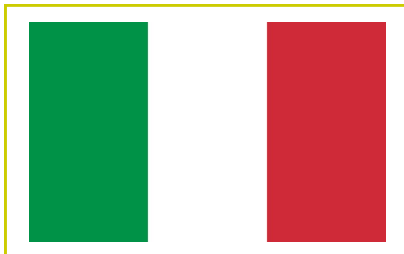

ИТАЛИЯ

**Програми на
обучението.
Съдържание и
приемане**

Школата организира програмата за младшите магистрати около указанията на Висшия съвет на магистратурата, Министъра на правосъдието и се съобразява с предложенията на Висшия адвокатски съвет и Националния съвет на университетите.

Програмата за практическото обучение се изготвя от наставниците, които внасят проект в съответния регионален висш съдебен съвет, който трябва да я одобри. Окончателното одобрение се извършва от Висшия съвет на магистратурата.

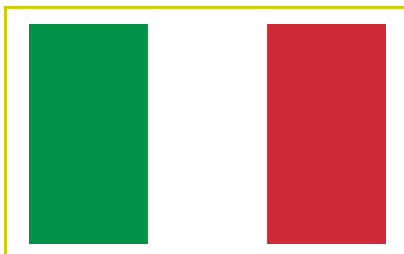
ИТАЛИЯ

**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Преподавателите са основно съдии и професори по право, които се наемат въз основа на тяхната проектопрограма за обучение.

**Оценяване на
преподавателите**

Да, преподавателите се оценяват от младшите магистрати редовно с анонимни анкети.

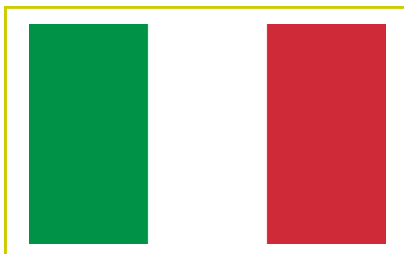
ИТАЛИЯ

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Италия, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Еднакви функции .• Сходна структура по отношение на органи на управление, представителство и помощни консултативни органи.• Самостоятелни юридически лица.• Отговарят както за задължителното първоначално обучение, така и за текущото обучение на магистратите.• Членовете на Управителните органи на школите се избират от висшите съдебни съвети.	<ul style="list-style-type: none">• Броят на членовете на Управителния съвет на Висшата школа на магистратурата на Италия е по голям.• В състава на Управителния съвет на италианската школа за съдебно обучение се избират двама адвокати.• В състава на Управителния съвет на НИП представители на адвокатурата не могат да бъдат избирани.• Бюджетът на НИП е в бюджета на съдебната власт.• Министърът на правосъдието финансира Висшата школа на магистратурата ,след консултация с министъра на финансите и икономиката.

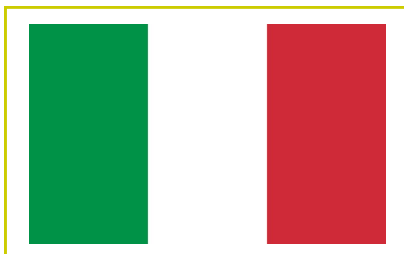
ИТАЛИЯ

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none"> Има задължителен характер. В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори 	<ul style="list-style-type: none"> България – срокът на обучението е 9 месеца. Италия – срокът на обучението е между 12 и 18 месеца ,разпределени в две фази- 1. 8-месеца –теоретико - практическа;2. 12 месеца -стаж в различни магистратури, с не повече от един месец на едно място България - присъствена, електронна, дистанционна форма на обучение Италия – и двете фази са само присъствени .

III Изпит при завършване на обучението.

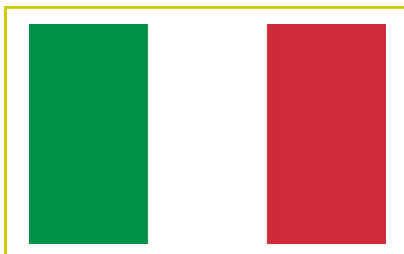
Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none"> България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити. Италия – изпити не се провеждат. Извършва се постоянна оценка на младшите магистрати от страна на обучителите и наставниците. На базата на тази постоянна оценка , Висшия съвет на магистратурата прави окончателна атестация на младшите магистрати.

ИТАЛИЯ

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="805 678 1461 1077">• Програмата за обучението, отнасяща се до първата фаза-теоретико-практическата се изготвя от Школата на Италия , като се вземат предвид указанията на Висшия съвет на магистратурата, както и предложенията на Висшия адвокатски съвет и Националния съвет на университетите.<li data-bbox="805 1173 1461 1435">• Програмата за втората фаза –стаж се изготвя от наставниците, от съответния съдебен район, като окончателното одобрение е отново от Висшия съвет на магистратурата.

ИТАЛИЯ

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Обучават основно съдии и прокурори .	<ul style="list-style-type: none">В България постоянните преподаватели се избират от комисии, назначени от Директора на Националния институт на правосъдието.В Италия в процедурата по избор , постоянните преподаватели представят проектопрограми за обучение.В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирането на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели.В Италия – преподавателите се оценяват само чрез анонимни анкети.

ПОРТУГАЛИЯ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Център за съдебно обучение - автономна институция под надзора на Министерството на правосъдието и в сътрудничество с Висшите съвети на съдиите и прокурорите.

**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Управителен съвет, Програмен съвет, Дисциплинарен съвет, директор, двама заместници, дирекции за обучението, изследвания, международни дейност и обща администрация. Отговаря за началното, текущото и международното обучение на магистратите

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Министерството на правосъдието въз основа на Закона за държавния бюджет, който определя средствата за Центъра

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,
електронна , смесена/**

40 месеца в три фази

1. Теоретична в Центъра в рамките на 11 месеца - лекции, симулирани процеси, дискутиране на казуси
2. Практическа в съд и прокуратура в рамките на 11 месеца - поддържат дейността на магистратите без да правораздават - обсъждания, събиране на

ПОРТУГАЛИЯ

**Продължителност,
срок на обучението.**

**Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

информация, подготовка на решения под ръководството на наставници;

3. Самостоятелна дейност на младши магистрати в рамките на 18 месеца - правораздават под ръководството на наставници. След това се назначават за постоянно от Висшите съвети на съдиите и прокурорите. И трите фази са присъствени

**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се провеждат изпити при завършването, а се провежда постоянна оценка и атестация на младшите магистрати от страна на обучителите и наставниците. Първите две фази имат окончателна оценка, която се формира от постоянното оценяване на кандидата за младши съдия или прокурор в съотношение 40-60% (I/II фаза)

ПОРТУГАЛИЯ

Програми на обучението. Съдържание и приемане

Фаза 1 - 4 типа програми

1. Обща (основни права и конституционно право; етика и деонтология; съдебна организация; методология и правен език; информационни и комуникационни технологии; организация на движението на делата; чужди езици);
2. Специализирана (европейско и международно право; конкурентно право; счетоводство и контрол; криминалистика и криминология - за всички кандидати), допълнително за съдии и прокурори (съдебна медицина; наказателно разследване и събиране на доказателства и други) и за административни и данъчни съдии (материално и процесуално административно право; екологично право и устройство на територията; изборно право; обществени поръчки; отговорност на държавата за вреди и други).
3. Професионална - за съдии и прокурори (гражданско и търговско материално и процесуално право; наказателно материално и процесуално право; семейно и трудово право) и за административни и данъчни съдии (административно материално и процесуално право; данъчно материално и процесуално право; гражданско материално и процесуално право)

ПОРТУГАЛИЯ

Програми на обучението. Съдържание и приемане

4. Приложение на правни изследвания. Занятията се провеждат в работни групи от по 10-20 кандидати, на които се обсъждат казуси и съдебна практика, провеждат се прецеденти и симулирани процеси от обучаемите, участва се в конференции, семинари и обучителни посещения (Върховни съдилища, Главна прокуратура, затвори, полицейски управления, институции за закрила и др.)

Фаза 2

Във втората фаза кандидатите участват в практически занятия - помагат на наставниците си в наказателни разследвания, подготвят решения, наблюдават разпити, съдебни процеси, обсъждания и други процедури. Програмата на началното обучение се изготвя от директора на Центъра и се одобрява от Програмния съвет, като това е част от общата годишна програма, която се одобрява от Управителния съвет.

ПОРТУГАЛИЯ

**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Преподавателите са основно съдии и прокурори, които се командироваат за три години в Центъра с възможност този период да бъде удължен с още три години. Обявява се открит конкурс в Държавен вестник, като кандидатите изпращат автобиография и преминалите първоначалната селекция се интервюират от изпитна комисия. Окончателния избор се прави от Висшите съвети на съдиите и прокурорите.

**Оценяване на
преподавателите**

Да, преподавателите се оценяват от кандидатите за младши магистрати. В случай на ниски оценки Управителния съвет на Центъра се намесва

ПОРТУГАЛИЯ

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Португалия, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Еднакви функции.• Сходна структура по отношение на органи на управление, представителство и помощни консултативни органи .• Самостоятелни юридически лица .• Отговарят както за задължителното първоначално обучение, така и за текущото и международното обучение на магистратите.	<ul style="list-style-type: none">• НИП е в системата на съдебната власт.• Център за съдебно обучение е под надзора на Министерство на правосъдието; Сътрудничи с Висшите съвети на съдиите и прокурорите.• България – взаимодействие и зависимост от решенията на Пленум и Съдийска и Прокурорска колегии на ВСС.• Португалия – взаимодействие с Висшия им съдебен съвет съществува, във връзка с назначаването на младшите магистрати, след завършване на курса на обучение.• Бюджетът на НИП е в бюджета на съдебната власт• Бюджетът на Център за съдебно обучение се определя от Министерство на правосъдието на Португалия въз основа на Закона за държавния бюджет

ПОРТУГАЛИЯ

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Има задължителен характер.В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори.	<ul style="list-style-type: none">България – срокът на обучението е 9 месеца.Португалия - срокът на обучението е 40 месеца/ 3г. и 4м./ ,разпределен в три фази .България присъствена, електронна, дистанционна форма на обучениеПортугалия и в трите фази на обучение формата е присъствена.

III Изпит при завършване на обучението.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити.Португалия - изпити не се провеждат. Като методи са възприети постоянната оценка и атестация на младшите магистрати от страна на обучителите и наставниците.

ПОРТУГАЛИЯ

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Близки по тематично съдържание програми, отчитащи спецификите на националното законодателство.	<ul style="list-style-type: none">• Португалия В програмата за обучение еднакво време е отделено за теоретични и практически занятия – по 11 / единадесет/ месеца. След тези две фази програмата предвижда още 18/ осемнадесет/ месеца младшите магистрати да право раздават под ръководството на наставници. Т.е. Обучението е с подчертана практическа насоченост .• В България учебните програми се одобряват от Управителния съвет на Националния институт на правосъдието, след съгласуване с пленума на Висшия съдебен съвет.• В Португалия програмата за начално обучение се изготвя от Директора на Центъра и се одобрява от Програмния съвет, която е част от общата годишна програма, която се одобрява от Управителния съвет.

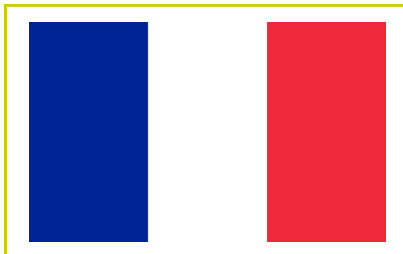

ПОРТУГАЛИЯ

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none"> • Обучават основно съдии и прокурори . • Преподавателите имат статут на командировани магистрати в съответните школи за съдебно обучение. • В критериите по избор- залага се и се търси тясната специализация и професионална експертизи и високи нравствени стандарти на поведение. • Окончателния избор на преподаватели се осъществява от съответните колегии /висши съвети на съдиите и прокурорите. 	<ul style="list-style-type: none"> • По отношение на срока на командироване на магистратите като преподаватели. • България – за срок до една година, като срока на командироване може да бъде удължават всяка година, с максимален срок до 5/пет/ години . • Португалия - за срок от три години, който срок може да бъде удължаван с още три години . • В България – избора на постоянни преподаватели се извършва от комисия ,назначена от Директора на Националния институт на правосъдието. Съответната колегия на ВСС командирова магистрата за постоянен преподавател. • В Португалия – чрез открит конкурс в Държавен вестник, провеждан от изпитна комисия . • В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирването на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели. • В Португалия – преподавателите се оценяват от кандидатите за младши магистрати , или от обучаемите. Управителният съвет на центъра се намесва в случай на ниски оценки.

ФРАНЦИЯ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Национална школа на магистратурата - автономна институция под надзора на Министерството на правосъдието и в сътрудничество със съдебната власт

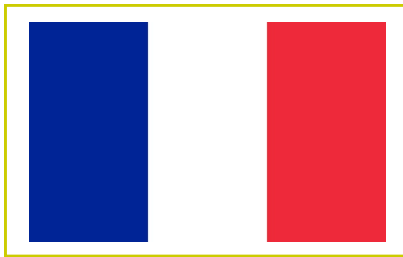
**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Управителен съвет, директор и 230 служители, отговарящи за организацията на изпитите за влизане в съдебната система, както и за началното и текущото обучение на съдиите и прокурорите.

Разделени са в две големи направления - в Бордо, занимаващо се с подбора на кандидатите, влизащи в съдебната система, началното обучение и правни изследвания и в Париж, което се занимава с текущото обучение, международните отношения и методическото обучение. Поддържани са от 8 обучителни дирекции.

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Министерството на правосъдието предоставя 34 милиона евро за Школата

Ф Р А Н Ц И Я

**Продължителност,
срок на обучението.**

**Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

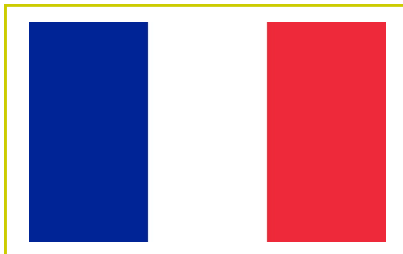
31 месеца в три фази -

1. Теоретично-практическа в Школата в рамките на 9 месеца - лекции, симулирани процеси, дискутиране на казуси, дистанционно обучение;
2. Стаж в съд в рамките на 10 месеца - поддържат дейността на магистратите без да правораздават - обсъждания, събиране на информация, подготовка на решения под ръководството на наставници;
3. Останалите 12 месеца се провеждат подобни стажове в различни институции, близки, но извън съдебната система - затвори, адвокатски фирми, пробационни служби, международни институции.

Последните две фази са присъствени, а само първата е смесена.

**Изпит при
завършване на
обучението**

Изпитите, с които се завършва началното обучение на френските магистрати са 9, включително финален - 3 за края на първата фаза (практически умения сферата на гражданското, наказателното и общото право); 3 в края на практическия съдебен стаж (ръководене на наказателен и граждански процес, както и изготвяне на решение) и 3 за края на обучението (изготвяне на

Ф Р А Н Ц И Я

Изпит при завършване на обучението

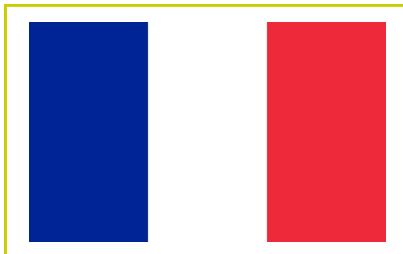
гражданско решение, на завършен съдебен акт и устен изпит с изпитна комисия). Изпитите се организират от Школата, но изпитната комисия е независима и се председателства от върховен магистрат. Те имат право отказат завършване на кандидата, да го върнат за практическия стаж в съда или да му ограничат достъпа до определени правосъдни професии. Има и изпит по английски език.

Програми на обучението. Съдържание и приемане

Силна практическа и мултидисциплинарна насоченост

Работи се в малки постоянни групи, за да се постигне максимална интерактивност. Така преподавателите могат да следят представянето на кандидатите много ефективно.

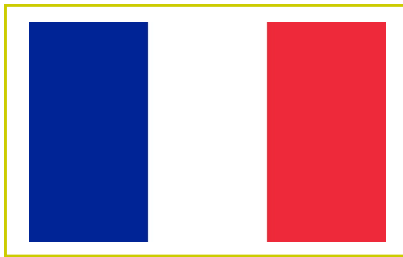
Предметите са изключително разнообразни - Школата може да разчита на 500 експерти по право, история, социология, психология, психиатрия, съдебна медицина и криминалистика.

Ф Р А Н Ц И Я

**Програми на
обучението.
Съдържание и
приемане**

Програмата се подготвя от Школата и се одобрява от Управителния съвет, който се ръководи от председателя на Върховния касационен съд, негов заместник е главния прокурор, има представители на съсловните съдебни организации и на Министерството на правосъдието. Забелязва се връзка между определени обучителни приоритети и управляващото мнозинство в държавата, което говори и за политически оттенък на програмата.

Ф Р А Н Ц И Я

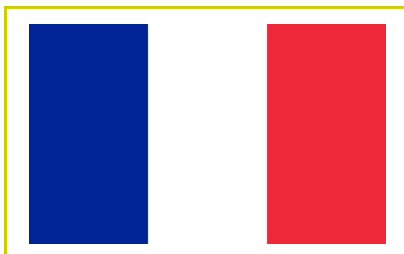
**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Преподавателите са съдии и прокурори, командировани в Школата за срок от 3 години, който може да се поднови само веднъж.

Трябва да имат поне 7 години съдебен стаж и се набират от специализирана комисия. В Школата работят 20 постоянни преподаватели, подпомогнати от съдия по вписванията и правно-езиков експерт

Оценяване на преподавателите

Не съвсем. Няма анкети, оценки и обратни връзки - неслучайно колегите съдии са убедени, че преподавателите въобще не се оценяват. Все пак има оценяване на работата им от директора по процедура и методология, изготвени от него.

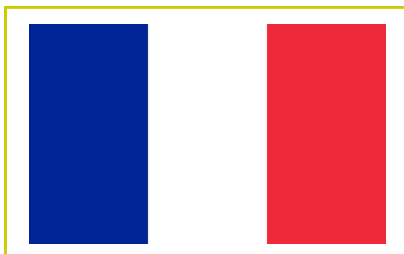
Ф Р А Н Ц И Я

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Франция, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Еднакви функции .• Сходна структура по отношение на органи на управление, представителство и помощни консултативни органи .• Самостоятелни юридически лица .	<ul style="list-style-type: none">• България - НИП е в системата на съдебната власт• Франция - Национална школа на магистратурата е под надзора на Министерство на правосъдието в сътрудничество със съдебната власт• България - Бюджетът е самостоятелен като част от бюджета на съдебната власт• Франция - Министерство на правосъдието предоставя 34 милиона евро на Школата

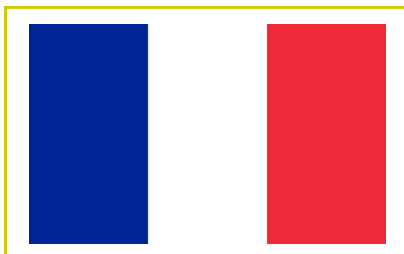
Ф Р А Н Ц И Я

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none"> Има задължителен характер. В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори. Еднакви форми на обучение-присъствена, електронна, дистанционна . 	<ul style="list-style-type: none"> България – срокът на обучението е 9 месеца Франция -срокът на обучението е 31 месеца/ 2 години и 7 месеца/, разпределен в три фази 1. 9 месеца-теоретико-практическа;2.10 месеца – стаж , в който подпомагат магистратите,без да правораздават; 3. 12 месеца стажове в институции извън съдебната система –затвори, адвокатски фирми, пробационни служби, международни институции. Втората и третата фаза на обучението са само присъствени.

III Изпит при завършване на обучението.

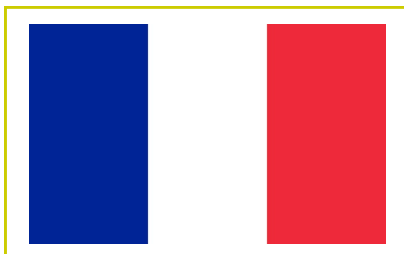
Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none"> България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити. Франция Изпитите, с които се завършва началното обучение са общо 9 , по три изпита за всяка от фазите.Изпитите се провеждат от независима комисия, председателствана от върховен магистрат.

Ф Р А Н Ц И Я

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Учебните програми се одобряват от Управителните съвети.	<ul style="list-style-type: none">В България учебните програми се одобряват от Управителния съвет на Националния институт на правосъдието, след съгласуване с пленума на Висшия съдебен съвет.Във Франция учебните програми са със силна практическа и мултидисциплинарна насоченост. Програмите са приспособени за обучение в малки постоянни групи, за да се постигне максимална интерактивност. В програмите е широко застъпено изучаването на общи дисциплини като право, социология, психология, психиатрия и др.

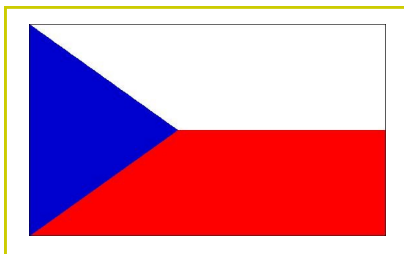

Ф Р А Н Ц И Я

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none"> • Обучават магистрати в основната си част . • Залага се и се търси тясната специализация и професионална експертизи. • Задължително обучение се осъществява основно от постоянни преподаватели ,като се ангажират и временни преподаватели . • Постоянните преподаватели се избират от комисии, чиито състав е от магистрати. 	<ul style="list-style-type: none"> • България – постоянните преподаватели се командироваат за срок до една година, като срока на командироване може да бъде удължават всяка година, с максимален срок до 5/пет/ години. • Франция - постоянните преподаватели се командироваат за срок от 3 /три /години, който срок може да бъде удължаван за още три години. • В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирването на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели. • Във Франция преподавателите не се оценяват от обучаемите. Директорът на школата извършва оценка на работата им по процедура и методология, изготвена от него.

ЧЕХИЯ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Съдебна академия - автономна институция под надзора на Министерството на правосъдието

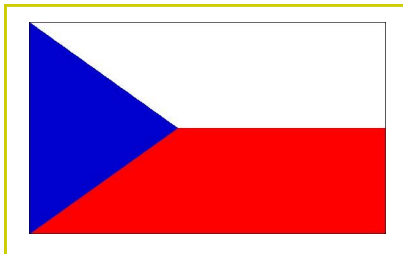
**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Ръководи се от директор, назначен от министъра на правосъдието и от Управителен съвет.

Служителите отговарят за началното и текущото обучение на съдиите, прокурорите и съдебната администрация, подготовката и провеждането на входящите изпити, информационната и международната дейност.

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Министерството на правосъдието предоставя средства за Академията, която се финансира и от европейски фондове за определени проекти

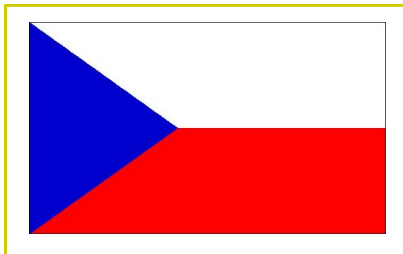
ЧЕХИЯ

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

Младшите магистрати се обучават в Академията в рамките на три години, докато работят едновременно. Обучението е смесено.

**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се провежда изпит за завършване на Академията.

ЧЕХИЯ

**Програми на
обучението.
Съдържание и
приемане**

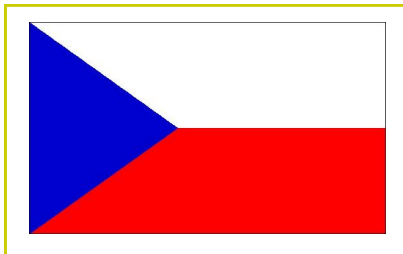
Учебната програма покрива всички сфери на правото. Изготвя се от Академията и се одобрява от Управителния съвет, в който влизат видни съдии, прокурори и професори по право.

**Преподаватели.
Статут.
Критерии за избор**

Мнозинството от преподавателите са външни на Академията професионалисти - съдии, прокурори, психолози, медиатори, ИТ специалисти и други. Има и няколко постоянни преподаватели, които са служители на Академията.

**Оценяване на
преподавателите**

Преподавателите се оценяват с анонимна анкета от участниците след всяко обучение.

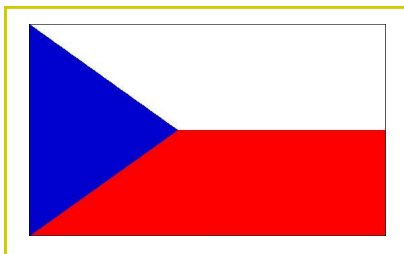
ЧЕХИЯ

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Чехия, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Еднакви функции.• Сходна структура по отношение на органи на управление, представителство и помощни консултативни органи.• Самостоятелни юридически лица .• Отговарят както за задължителното първоначално обучение, така и за текущото обучение на магистратите.	<ul style="list-style-type: none">• Бюджетът на НИП е в бюджета на съдебната власт.• Министерство на правосъдието предоставя средства за Академията, която се финансира и от европейски фондове за определение.

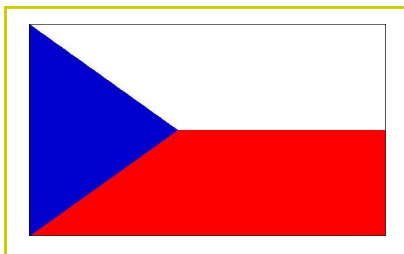
ЧЕХИЯ

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Има задължителен характер.В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и прокурори.Смесена форма на обучение.	<ul style="list-style-type: none">България – срокът на обучението е 9 месеца.Чехия - срокът на обучението е в рамките на 3/три/ години, през което време и работят .

III Изпит при завършване на обучението.

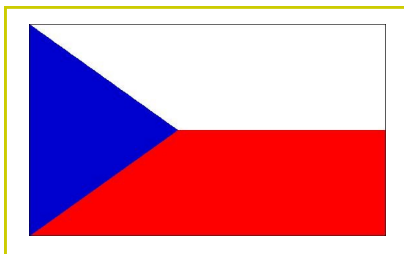
Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпити.Чехия – изпити не се провеждат при завършване на Академията.

ЧЕХИЯ

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Едни и същи органи – Управителните съвети приемат учебните програми	<ul style="list-style-type: none">• Учебните програми на Академията включват всички клонове на правото, както и повече общи дисциплини.

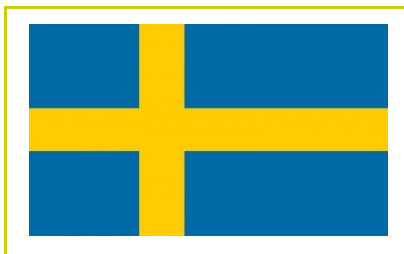

ЧЕХИЯ

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Обучават основно съдии и прокурори	<ul style="list-style-type: none">В България постоянните преподаватели се избират от комисии, назначени от Директора на Националния институт на правосъдието .В Чехия по –голямата част от преподавателите са външни на Академията. Постоянните преподаватели са служители на Академията .В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирането на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели.В Чехия – преподавателите се оценяват чрез анонимни анкети, след всяко обучение.

ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

**Орган, институция,
отговаряща за
обучението**

Отдел "Съдебно обучение" към дирекция "Човешки ресурси" в Администрацията на главния прокурор

**Състав на органа.
Основни негови
правомощия и
компетентности**

Ръководи се от началник, който координира работата на 2 прокурори с двугодишен мандат, двама обучители (лидерство, управление на обучението и методология; дистанционно и смесено обучение) и 5 служители.

Отговарят за началното и текущото обучение на прокурори, ръководители и служители, както и за международната дейност.

**Финансиране
дейността на органа
и на обучението**

Главната прокуратура предоставя 3,5 милиона евро на Отдела

ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

**Продължителност,
срок на обучението.
Форма на
обучението/
присъствена,
електронна, смесена/**

Не повече от пет години в три фази

1. Стаж в първоинстанционен съд в рамките на 2 години - поддържат дейността на съдиите без да правораздават;
2. Кандидат за младши прокурор в рамките на 9-12 месеца - стаж в прокуратура и провеждане на присъствени и дистанционни обучения;
3. Младши прокурор в рамките на 2 години - самото обучение е 15 седмици, но наставник помага през целия период

**Изпит при
завършване на
обучението**

Не се провеждат изпити при завършването, а се провежда постоянна оценка на младшите прокурори от страна на обучителите и наставниците.

ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

Програми на обучението. Съдържание и приемане

Началното обучение покрива всички преки и косвени дейности на прокуратурата и наказателната система. Допълнителни специализирани обучения се организират по различни теми - наркотици, измами, домашно насилие, престъпления от и срещу малолетни и други. Програмата се изготвя от Отдела и се одобрява от главния прокурор.

Преподаватели. Статут. Критерии за избор

Мнозинството от преподавателите са прокурори, които са препоръчани от техния пряк административен ръководител, но може и директно да се свържат с тях от Отдела, въз основа на професионалната им репутация в определена област.

Оценяване на преподавателите

Преподавателите се оценяват с анонимна анкета от участниците след всяко обучение. Въз основа на тях се изготвя атестация и ако тя не е достатъчно добра, преподавателят се сменя с друг.

ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

Съпоставяне на началното задължително обучение на младшите магистрати в България и Швеция, според :

I Орган, институция отговаряща за обучението.

Състав и правомощия. Финансиране.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">• Националният институт на правосъдието е самостоятелно юридическо лице.• Обучението на прокурорите в Швеция се осъществява от отдел “Съдебно обучение” към дирекция „Човешки ресурси” в администрацията на Главния прокурор.• Бюджетът на НИП е в бюджета на съдебната власт .• Главната прокуратура предоставя 3,5 милиона евро на Отдела.

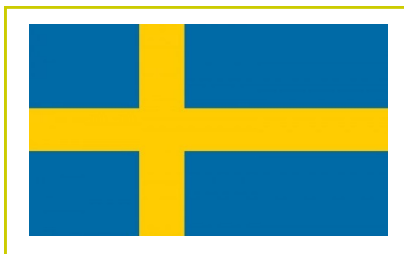
ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

II Организация на процеса на обучение. Срок и форма на обучение.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">Има задължителен характер.В процеса на обучение са ангажирани предимно съдии и/или прокурори .	<ul style="list-style-type: none">България – срокът на обучението е 9 месеца .Швеция – срокът на обучението е 5 / пет/ години , организирани в три фази: 1. 2 /две / години стаж в първоинстанционен съд, подпомага дейността на съдиите, без да правораздават; 2. 9-12 месеца стаж в прокуратурата и провеждане на присъствени и дистанционни обучения; 3.2/две/ години-работа като младши прокурор, като прякото същинско обучение е 15 седмици, и през целия период-фаза е подпомаган от наставникБългария - присъствена, електронна, дистанционна форма на обучение; Швеция– присъствена форма

III Изпит при завършване на обучението.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">България – съответните, посочени в ЗСВ финални изпитиШвеция – не се провеждат изпити при завършването им. През целия период на обучението, постоянно се оценяват от страна на обучителите и наставниците

ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

IV Програми на обучението. Съдържание и приемане.

Прилики	Разлики
	<ul style="list-style-type: none">• Програмите на НИП се приемат от Управителния му , след съгласуване с пленум на Висшия съдебен съвет.• Програмите за обучение в Швеция се изготвят от отдела и се одобряват от Главния прокурор.

ШВЕЦИЯ ПРОКУРОРИ

V Преподаватели. Статут и критерии за избор.

Оценяване на преподавателите.

Прилики	Разлики
<ul style="list-style-type: none">• Обучават основно съдии и/или прокурори .• В критериите по избор- висока професионална репутация.	<ul style="list-style-type: none">• Постоянните преподаватели в НИП се командироваат от съответната колегия на Висшия съдебен съвет , по предложение на Управителния съвет .• Преподавателите в отдела обикновено се препоръчват от техните преки административни ръководители на директора на отдела. Няма пречка и сами да заявят своето желание да бъдат преподаватели .• В България постоянните преподаватели се оценяват от Управителния съвет на НИП за всяка учебна година. Анкетирането на обучаемите – или оценяването от младшите магистрати е един от критериите за оценяване на работата на постоянните преподаватели.• В Швеция – преподавателите се оценяват с анонимна анкета след всяко обучение. Въз основа на резултатите от анкетата се прави атестацията на преподавателя.